

คำถามพร้อมธงคำตอบ

การสอบข้อเขียนความรู้ขั้นเนติบัณฑิต ภาคสอง สมัยที่ 72 ปีการศึกษา 2562

วิชากฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา สิทธิมนุษยชนในกระบวนการยุติธรรม กฎหมายลักษณะพยานหลักฐาน
วิชาว่าความ การถามพยาน และการจัดทำเอกสารทางกฎหมาย วิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย

วันอาทิตย์ที่ 30 สิงหาคม 2563

คำถาม 10 ข้อ ให้อ่านคำตอบ 4 ชั่วโมง (14.00 น ถึง 18.00 น) ให้อ่านเหตุผลประกอบคำตอบด้วย

ข้อ 1. นายเหลืองเป็นลูกจ้างของนายขาว มีหน้าที่เก็บเงินจากลูกค้าที่สั่งซื้อสินค้าของนายขาวตามจังหวัดต่าง ๆ แล้วนำมามอบให้นายขาวพร้อมกับชำระบัญชีที่สำนักงานซึ่งตั้งอยู่ที่เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร นายเหลืองรับเงินจากลูกค้าในจังหวัดต่าง ๆ ไว้หลายครั้ง แต่เก็บไว้เสียเองไม่นำเงินมามอบให้ นายขาวทวงถาม แต่นายเหลืองบ่ายเบี่ยงตลอดมา นายขาวจึงไปร้องทุกข์ต่อพนักงานตำรวจครีดำ พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลบางซื่อ ซึ่งได้ทำการสอบสวนดำเนินคดีแทนนายเหลือง ต่อมา พนักงานอัยการฟ้องนายเหลืองเป็นจำเลยในความผิดฐานยักยอก ระหว่างการพิจารณานายขาวยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์กับอัยการ ศาลมีคำสั่งอนุญาต นายเหลืองให้การต่อสู้ว่า พนักงานสอบสวนสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลบางซื่อไม่มีอำนาจสอบสวน การสอบสวนไม่ชอบ โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้อง ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาลงโทษนายเหลืองฐานยักยอก นายเหลืองยื่นอุทธรณ์ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์นายขาวยื่นคำร้องต่อศาลอุทธรณ์ว่า ไม่คิดใจเอาความและขอถอนฟ้องนายเหลือง โจทก์และนายเหลืองแถลงไม่คัดค้าน

ให้วินิจฉัยว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องนายเหลืองต่อศาลหรือไม่ และศาลอุทธรณ์จะมีคำสั่งตามคำร้องของนายขาวอย่างไร

ธงคำตอบ

การที่นายเหลืองซึ่งเป็นพนักงานของนายขาว มีหน้าที่รับเงินค่าสินค้าจากลูกค้าของนายขาวที่จังหวัดต่าง ๆ และได้รับเงินจากลูกค้ามาแล้วหลายครั้ง แต่บ่ายเบี่ยงไม่นำเงินค่าสินค้ามามอบให้แก่นายขาวกับไม่มาชำระบัญชีกับนายขาว ความผิดฐานยักยอกจึงอาจเกิด อย่างหรือเชื่อว่าได้เกิดขึ้นตั้งแต่นายเหลืองรับเงินจากลูกค้าของนายขาวตามจังหวัดต่าง ๆ จนถึงสำนักงานของนายขาวที่เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นสถานที่ที่นายเหลืองต้องมาชำระบัญชีกับนายขาว กรณีเป็นเรื่องที่นายเหลืองกระทำความผิดต่อเนื่องกันในท้องที่ต่าง ๆ เกินกว่าท้องที่หนึ่งขึ้นไป และเป็นความผิดซึ่งมีหลายกรรมกระทำลงในท้องที่ต่าง ๆ กันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 19 (3) และ (4) พนักงานสอบสวนท้องที่หนึ่งท้องที่ใดที่เกี่ยวข้องมีอำนาจสอบสวนได้ พนักงานตำรวจครีดำพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลบางซื่อซึ่งเป็นท้องที่ที่เกี่ยวข้อง และได้รับการร้องทุกข์จากนายขาว จึงเป็นพนักงานสอบสวนในท้องที่ที่พบการกระทำผิดก่อน จึงเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ และมีอำนาจสอบสวน โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องนายเหลือง (คำพิพากษาฎีกาที่ 7445/2555)

ความผิดฐานยักยอกเป็นคดีอาญาความผิดต่อส่วนตัวและยังไม่ถึงที่สุด เมื่อปรากฏตามคำร้องของนายขาวว่า โจทก์ร่วมไม่คิดใจเอาความและขอถอนฟ้องนายเหลือง โดยโจทก์และนายเหลืองไม่คัดค้าน แสดงว่านายขาวซึ่งเป็นผู้เสียหายประสงค์ที่จะถอนคำร้องทุกข์ แต่ใช้ข้อความผิดไปว่าถอนฟ้องเนื่องจากคดีนี้พนักงานอัยการเป็นโจทก์ ส่วนนายขาวเป็นเพียงโจทก์ร่วมจึงไม่มีสิทธิถอนฟ้อง เช่นนี้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39 (2) ศาลอุทธรณ์ชอบที่จะสั่งอนุญาตให้ถอนคำร้องทุกข์และจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ (คำพิพากษาฎีกาที่ 4967/2541)

ข้อ 2. นายหนึ่งเป็นโจทก์ยื่นฟ้องนายสองและนายสามว่าร่วมกันทำร้ายร่างกายนายหนึ่งเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายสาหัส ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 297 ศาลได้สวนมูลฟ้องแล้วเห็นว่าฟ้องโจทก์เกี่ยวกับนายสองไม่มีมูล พิพากษายกฟ้อง คงมีคำสั่งประทับฟ้องเฉพาะนายสาม ในวันนัดสืบพยานโจทก์ นายหนึ่งขอเลื่อนคดีเพราะป่วยหนักไม่อาจมาศาลได้ ศาลไม่อนุญาตให้เลื่อนคดี และมีคำสั่งให้งดสืบพยานโจทก์ แล้วพิพากษายกฟ้องโจทก์สำหรับนายสามเนื่องจากไม่มีพยานมานำสืบยืนยันความผิดของนายสาม นายหนึ่งยื่นอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์ว่า พยานหลักฐานชั้นได้สวนมูลฟ้องเกี่ยวกับนายสองรับฟังได้ว่ามีมูล และคำสั่งศาลที่ไม่ให้เลื่อนคดีและงดสืบพยานโจทก์ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่า อุทธรณ์ของนายหนึ่งฟังขึ้นทั้งสองกรณี พิพากษากลับให้ประทับฟ้องสำหรับนายสองไว้พิจารณาพิพากษายกคำพิพากษาศาลชั้นต้นสำหรับนายสามและยกคำสั่งศาลชั้นต้นที่อนุญาตให้เลื่อนคดีและงดสืบพยานโจทก์ ให้ย้อนสำนวนให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาและพิพากษาใหม่ตามรูปคดี ต่อมา พนักงานอัยการยื่นฟ้องนายสองและนายสามว่าร่วมกันทำร้ายร่างกายนายหนึ่งเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายสาหัสในการกระทำครั้งเดียวกันกับคดีก่อน นายสองและนายสามให้การปฏิเสธและต่างยื่นคำร้องว่าตนเคยถูกนายหนึ่งฟ้องในการกระทำเดียวกันนี้และศาลพิพากษายกฟ้องไปแล้ว พนักงานอัยการจึงไม่มีสิทธิฟ้องนายสองและนายสามอีก ขอให้พิพากษายกฟ้อง พนักงานอัยการแถลงคัดค้านว่า คำพิพากษาในคดีก่อนยังไม่ถึงที่สุด ขอให้พิจารณาพิพากษาคดีต่อไป

ให้วินิจฉัยว่า ศาลในคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ต้องดำเนินคดีสำหรับนายสองและนายสามต่อไปอย่างไร

ธงคำตอบ

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 28 กำหนดให้ทั้งพนักงานอัยการและผู้เสียหายมีอำนาจฟ้องคดีอาญา ทั้งนายหนึ่งและพนักงานอัยการจึงมีอำนาจฟ้องนายสองและนายสามได้ อย่างไรก็ตามอำนาจฟ้องดังกล่าวอาจระงับสิ้นไปในกรณีต่าง ๆ เพราะสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปแล้วตามมาตรา 39 ซึ่งกรณีหนึ่งได้แก่ มาตรา 39 (4) เมื่อมีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดซึ่งได้ฟ้อง เนื่องจากกฎหมายประสงฆ์ให้การกระทำผิดคราวเดียวกันสามารถฟ้องร้องว่ากล่าวกันได้เพียงครั้งเดียวเท่านั้น ดังนั้น หากการกระทำผิดคราวเดียวกันได้มีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดไปแล้ว จึงห้ามนำการกระทำนั้นมาฟ้องอีกเพราะสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปแล้วตามมาตรา 39 (4) ซึ่งคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดนั้นคือคำพิพากษาของศาลที่วินิจฉัยในเนื้อหาของความผิดว่าจำเลยกระทำผิดตามฟ้องหรือไม่ จึงหมายถึงคำพิพากษาศาลชั้นต้นไม่ว่าจะเป็นคำพิพากษาในชั้นได้สวนมูลฟ้องหรือในชั้นพิจารณา แม้จะมีการอุทธรณ์ ฎีกา คำพิพากษาดังกล่าวและคดียังไม่ถึงที่สุดก็ตาม

กรณีนายสอง เมื่อศาลได้สวนมูลฟ้องแล้วเห็นว่าคดีไม่มีมูลและพิพากษายกฟ้อง เท่ากับศาลชั้นต้นได้วินิจฉัยในเนื้อหาของความผิดแล้ว จึงเป็นกรณีมีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดซึ่งได้ฟ้องไปแล้วตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39 (4) โดยมีพิกัดตั้งว่าคำพิพากษานั้นถึงที่สุดแล้วหรือไม่ เพราะกฎหมายประสงฆ์ให้การกระทำผิดคราวเดียวกันสามารถฟ้องร้องว่ากล่าวกันได้เพียงครั้งเดียวเท่านั้น ดังนั้น แม้ภายหลังศาลอุทธรณ์พิพากษากลับให้ประทับฟ้องโจทก์สำหรับนายสองไว้พิจารณาพิพากษา ก็หาทำให้ฟ้องโจทก์ในส่วนนี้กลับกลายเป็นฟ้องที่ยังมิได้มีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดไม่ เมื่อมีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดตามฟ้องโจทก์สำหรับนายสองแล้ว สิทธินำคดีอาญามาฟ้องเกี่ยวกับการกระทำในคราวเดียวกันนี้ของพนักงานอัยการย่อมระงับไปตามมาตรา 39 (4) ศาลในคดีที่พนักงานอัยการฟ้องนายสองจึงต้องพิพากษายกฟ้องโจทก์สำหรับนายสอง (เทียบคำพิพากษาฎีกาที่ 7246/2561)

กรณีนายสาม แม้ศาลชั้นต้นจะยกคำพิพากษายกฟ้องโจทก์เกี่ยวกับนายสามไปแล้ว แต่ต่อมาศาลอุทธรณ์เห็นว่า คำสั่งไม่อนุญาตให้เลื่อนคดีและงดสืบพยานโจทก์ของศาลชั้นต้นไม่ชอบ พิพากษายกคำพิพากษาศาลชั้นต้นและยกคำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่อนุญาตให้เลื่อนคดีและให้งดสืบพยานโจทก์ไปแล้ว ให้ย้อนสำนวนให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาและพิพากษาใหม่ตามรูปคดี คำพิพากษายกฟ้องในคดีก่อนจึงเป็นอันถูกยกเลิกเพิกถอนไปแล้ว ไม่อาจถือได้ว่าศาลได้มีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดซึ่งได้ฟ้องแล้วตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39 (4) พนักงานอัยการจึงมีสิทธิฟ้องนายสามในคดีนี้ได้ ศาลในคดีที่พนักงานอัยการฟ้องนายสามจึงต้องยกคำร้องแล้วพิจารณาพิพากษาดามรูปคดีต่อไป (เทียบคำพิพากษาฎีกาที่ 5391/2562 ประชุมใหญ่)

ข้อ 3. คดีอาญาเรื่องหนึ่ง เหตุเกิดขึ้นในกรุงเทพมหานคร นายชาวร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนว่า นายคำมานายฟ้า บุตรชายของคนตาย ต่อมาพนักงานสอบสวนแจ้งข้อหาให้นายคำผู้ต้องหาทราบที่นายคำจะทำความผิดฐานฆ่าผู้อื่น ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 288 เมื่อพนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเสร็จแล้ว พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ได้ทำความเห็นว่าควรส่งฟ้องไปยังพนักงานอัยการพร้อมด้วยสำนวน แต่เมื่อพนักงานอัยการได้รับความเห็นและสำนวนจากพนักงานสอบสวนพนักงานอัยการไม่เห็นชอบด้วยและออกคำสั่งไม่ฟ้องนายคำผู้ต้องหาและส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมกับคำสั่งดังกล่าวเสนอผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ต่อมาเมื่อผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติพิจารณาแล้วเห็นว่านายคำผู้ต้องหาได้กระทำความผิดจึงส่งสำนวนพร้อมกับความเห็นที่แย้งไปยังอัยการสูงสุดเพื่อชี้ขาด

ให้วินิจฉัยว่า

(ก) การส่งสำนวนพร้อมกับความเห็นที่แย้งไปยังอัยการสูงสุดเพื่อชี้ขาดดังกล่าวชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และ

(ข) หากคดีนี้อัยการสูงสุดชี้ขาดสั่งไม่ฟ้องและได้แจ้งคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีให้ผู้ต้องหาและผู้ร้องทุกข์ทราบแล้ว

ต่อมานายแดงซึ่งได้รู้เห็นเกี่ยวกับทรากระทำของนายคำทั้งหมด แต่ในขณะสอบสวนไม่ปรากฏแก่พนักงานสอบสวน เพราะนายแดงป่วยหนักต้องรักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาลจึงไม่สามารถแจ้งให้พนักงานสอบสวนทราบ ต่อมานายแดงได้เข้าพบพนักงานสอบสวนและพาพนักงานสอบสวนไปค้นหาพยานหลักฐานที่นายคำซุกซ่อนไว้อันแสดงว่านายคำมานายฟ้าตาย พนักงานสอบสวนจะทำการสอบสวนนายคำในเรื่องเดียวกันอีกได้หรือไม่

ธงคำตอบ

(ก) คดีนี้เหตุเกิดขึ้นในกรุงเทพมหานครและการสอบสวนอยู่ในความรับผิดชอบของเจ้าพนักงานตำรวจในกรณีที่มีคำสั่งไม่ฟ้องและคำสั่งนั้นไม่ใช่คำสั่งของอัยการสูงสุด การส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมกับคำสั่งดังกล่าวเสนอผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จึงเป็นการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 145/1 วรรคหนึ่งการที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติพิจารณาแล้ว เห็นว่านายคำผู้ต้องหาได้กระทำความผิดและส่งสำนวนพร้อมกับความเห็นที่แย้งไปยังอัยการสูงสุดเพื่อชี้ขาดตามมาตรา 145/1 วรรคสอง จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว

(ข) คดีนี้อัยการสูงสุดชี้ขาดสั่งไม่ฟ้องและได้แจ้งคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีให้ผู้ต้องหาและผู้ร้องทุกข์ทราบแล้ว ต่อมา นายแดงซึ่งได้รู้เห็นเกี่ยวกับการกระทำของนายคำทั้งหมด แต่ในขณะสอบสวนไม่ปรากฏแก่พนักงานสอบสวน เพราะนายแดงป่วยหนักต้องรักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาล จึงไม่สามารถแจ้งให้พนักงานสอบสวนทราบ ต่อมานายแดงได้เข้าพบพนักงานสอบสวนและพาพนักงานสอบสวนไปค้นหาพยานหลักฐานที่นายคำซุกซ่อนไว้อันแสดงว่านายคำมานายฟ้าตาย ถือว่าเป็นกรณีได้พยานหลักฐานใหม่อันสำคัญแก่คดี ซึ่งน่าจะทำให้ศาลลงโทษผู้ต้องหานั้นได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 147 พนักงานสอบสวนจึงทำการสอบสวนนายคำในเรื่องเดียวกันอีกได้

ข้อ 4. พนักงานอัยการโจทก์ฟ้องนายหินเป็นจำเลยที่ 1 และนายเหล็กเป็นจำเลยที่ 2 ในข้อหาร่วมกันฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อนตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 289 (4) ซึ่งมีระวางโทษประหารชีวิต ในชั้นพิจารณา ศาลชั้นต้นได้อ่านและอธิบายฟ้องให้จำเลยทั้งสองฟังค่อนหน้าทนายความจำเลยทั้งสองแล้วได้สอบถามคำให้การว่าได้กระทำความผิดจริงหรือไม่ จำเลยทั้งสองให้การปฏิเสธ ในวันนัดสืบพยานโจทก์นัดแรก โจทก์และพยานโจทก์มาศาล หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า

(ก) จำเลยที่ 1 มาศาล ส่วนจำเลยที่ 2 ไม่มาศาล แต่ทนายความจำเลยที่ 2 มาศาลยื่นคำร้องว่า จำเลยที่ 2 ติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ไม่สามารถมาศาลได้ปรากฏความใบรับรองแพทย์ ขออนุญาตไม่มาฟังการพิจารณาและให้สืบพยานลับหลังจำเลยที่ 2 ในนัดนั้น ดังนี้ ศาลชั้นต้นจะอนุญาตตามคำร้องและสืบพยานโจทก์ลับหลังจำเลยที่ 2 ได้หรือไม่

(ข) จำเลยที่ 2 และทนายความจำเลยที่ 1 มาศาล ส่วนจำเลยที่ 1 จงใจหลบหนีไม่มาศาลตามกำหนดนัด ศาลชั้นต้นจึงออกหมายจับจำเลยที่ 1 และปรับนายประกันแล้วเคลื่อนคดีไป หลังจากนั้น 4 เดือน ยังไม่สามารถจับกุมตัวจำเลยที่ 1 ได้ ศาลชั้นต้นเห็นว่าเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมที่จะให้การพิจารณาเป็นไปโดยไม่ชักช้า จึงให้สืบพยานโจทก์และจำเลยลับหลังจำเลยที่ 1 โดยมีทนายความจำเลยที่ 1 ช่วยเหลือต่อสู้คดีแทน เมื่อพิจารณาคดีเสร็จแล้ว ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำเลยทั้งสองตามฟ้องให้ประหารชีวิต ดังนี้ ศาลชั้นต้นพิจารณาและสืบพยานโจทก์จำเลยลับหลังจำเลยที่ 1 ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

ธงคำตอบ

(ก) แม้อคดีนี้มีอัตราโทษประหารชีวิต แต่ในวันนัดสืบพยานโจทก์นัดนั้น จำเลยที่ 2 ไม่สามารถมาศาลได้เนื่องจากความเจ็บป่วย เพราะติดเชื้อไวรัสโควิด-19 เมื่อจำเลยที่ 2 มีทนายความ ศาลชั้นต้นชอบที่จะอนุญาตให้จำเลยที่ 2 ไม่ต้องมาฟังการพิจารณาและให้สืบพยานโจทก์ลับหลังจำเลยที่ 2 ในนัดนั้นได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 172 ทวิ วรรคหนึ่ง (4)

(ข) ในคดีอาญาการพิจารณาและสืบพยานจะต้องกระทำโดยเปิดเผยต่อหน้าจำเลย เว้นแต่บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 12 วรรคหนึ่ง ซึ่งข้อยกเว้นที่ให้ศาลมีอำนาจพิจารณาและสืบพยานลับหลังจำเลยที่หลบหนีหรือไม่มาฟังการพิจารณาและสืบพยานโดยไม่มีเหตุอันสมควรตามมาตรา 172 ทวิ /1 วรรคหนึ่งนั้นต้องมีใช้คดีที่มีอัตราโทษประหารชีวิต เมื่อคดีนี้มีอัตราโทษประหารชีวิต แม้จำเลยที่ 1 จงใจหลบหนีไม่มาศาลในวันนัดสืบพยานโจทก์ และศาลชั้นต้นออกหมายจับจำเลยที่ 1 แล้วยังไม่ได้ตัวจำเลยที่ 1 มาภายใน 3 เดือน นับแต่วันออกหมายจับ ศาลชั้นต้นจะพิจารณาและสืบพยานโจทก์จำเลยลับหลังจำเลย โดยให้ทนายความจำเลยที่ 1 ช่วยเหลือต่อสู้คดีแทนไม่ได้ ดังนี้ การที่ศาลชั้นต้นพิจารณาและสืบพยานโจทก์จำเลยลับหลังจำเลยที่ 1 จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ข้อ 5. พนักงานอัยการเป็นโจทก์ฟ้องว่า นายเอกและนายโทร่วมกันฉ้อโกงทรัพย์สินโดยทุจริตขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83 , 336 วรรคแรก ซึ่งมีระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท นายเอกและนายโทให้การปฏิเสธ ศาลชั้นต้นพิพากษาแล้วพิพากษาลงโทษนายเอกและนายโทตามฟ้องจำคุกคนละ 2 ปี

(ก) นายเอกได้รับอนุญาตให้ปล่อยตัวชั่วคราวระหว่างอุทธรณ์ ก่อนครบกำหนดอายุอุทธรณ์นายเอกยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาอยู่บนอุทธรณ์โดยอ้างว่ามีเอกสารที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก ศาลชั้นต้นไม่อนุญาต นายเอกอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่อนุญาตให้ขยายระยะเวลาอยู่บนอุทธรณ์โดยไม่ได้มาแสดงคนต่อเจ้าพนักงานศาล ศาลชั้นต้นจึงสั่งไม่รับอุทธรณ์ของนายเอก

(ข) นายโทยื่นอุทธรณ์เพียงคนเดียวว่าไม่ได้กระทำความผิดตามฟ้อง ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยฟังข้อเท็จจริงว่า นายเอกและนายโทร่วมกันฉ้อโกงทรัพย์สินโดยทุจริต แต่ไม่ได้กระทำโดยฉ้อโกงเอาซึ่งหน้าและเห็นว่าเป็นเหตุอยู่ในส่วนลักษณะคดีมีผลไปถึงนายเอกด้วย จึงพิพากษาแก้เป็นว่า นายเอกและนายโทความผิดฐานร่วมกันฉ้อโกงทรัพย์สินโดยร่วมกันกระทำความผิดตั้งแต่สองคนขึ้นไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 335 (7) วรรคแรก, 83 จำคุกคนละ 1 ปี

(ค) นายโทฎีกาว่าพยานหลักฐานโจทก์ฟังไม่ได้ว่านายโทกระทำความผิด

ให้วินิจฉัยว่า คำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่รับอุทธรณ์ของนายเอกตาม (ข) และคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ที่พิพากษาให้มีผลไปถึงนายเอกด้วยตาม (ข) ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และฎีกาของนายโทตาม (ค) ต้องห้ามมิให้ฎีกาหรือไม่

ธงคำตอบ

(ก) อุทธรณ์ของนายเอกแม้มิใช่อุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาศาลชั้นต้นเกี่ยวกับการกระทำอันเป็นความผิดแต่เป็นอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่อนุญาตให้ขยายระยะเวลาอยู่บนอุทธรณ์ก็ตาม ก็ต้องอยู่ภายใต้บังคับแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 198 วรรคสาม การที่นายเอกต้องคำพิพากษาศาลชั้นต้นให้รับโทษจำคุกและไม่ได้ถูกคุมขังอยู่บนอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่อนุญาตให้ขยายระยะเวลาอยู่บนอุทธรณ์ โดยไม่มาแสดงคนต่อเจ้าพนักงานศาล จึงเป็นการไม่ชอบตามมาตรา 198 วรรคสาม คำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่รับอุทธรณ์ของนายเอกชอบแล้ว (คำพิพากษาฎีกาที่ 5623/2562)

(ข) นายเอกและนายโทถูกฟ้องร่วมกันกระทำความผิดฐานฉ้อโกงทรัพย์สิน อันเป็นความผิดฐานเดียวกันแม้นายโทเป็นผู้อุทธรณ์เพียงคนเดียว แต่เมื่อศาลอุทธรณ์ฟังข้อเท็จจริงการกระทำของนายเอกและนายโทไม่ได้กระทำโดยฉ้อโกงเอาซึ่งหน้าเป็นเพียงความผิดฐานร่วมกันฉ้อโกงทรัพย์สินโดยร่วมกันกระทำความผิดตั้งแต่สองคนขึ้นไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 335 (7) วรรคแรก และ 83 อันเป็นเหตุอยู่ในส่วนลักษณะคดี ย่อมมีอำนาจพิพากษาลงโทษไปถึงนายเอกจำเลยที่ได้อุทธรณ์ด้วยได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 213 คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ที่พิพากษาให้มีผลไปถึงนายเอกชอบด้วยกฎหมายแล้ว

(ค) แม้ศาลอุทธรณ์จะพิพากษาแก้คำพิพากษาศาลชั้นต้นทั้งบทลงโทษและกำหนดโทษ อันเป็นการแก้ไขมาก แต่ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำคุกนายโทไม่เกิน 2 ปี และศาลอุทธรณ์ยังคงลงโทษนายโทไม่เกินกำหนดที่ว่ามานี้ อีกทั้ง ไม่เป็นกรณีที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาเพิ่มเติมโทษจำเลย จึงต้องห้ามมิให้คู่ความฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 219 นายโทฎีกาว่าพยานหลักฐานโจทก์ฟังไม่ได้ว่านายโทกระทำความผิด เป็นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ฎีกาของนายโทจึงต้องห้ามมิให้ฎีกาตามบทบัญญัติดังกล่าว

ข้อ ๘. คืบวันหนึ่งขณะที่ร้อยตำรวจเอกมันปฏิบัติหน้าที่พนักงานสอบสวนอยู่ที่สถานีตำรวจได้รับแจ้งจากนายคงว่าที่บ้านของนายเขียวซึ่งอยู่ในซอยเดียวกันกับบ้านของคนบริเวณท้ายซอย มีกลุ่มวัยรุ่นในลักลอบเล่นการพนันไฮโลว์ หลังจากได้รับแจ้ง ร้อยตำรวจเอกมันกับพวกเจ้าพนักงานตำรวจได้พากันไปที่บ้านหลังดังกล่าว เมื่อไปถึงร้อยตำรวจเอกมันได้ชุุ่มอยู่นอกบ้านแอบดู เห็นนายเขียวกับพวกรวม 5 คน กำลังเล่นการพนันไฮโลว์กัน จึงส่งสัญญาณให้เจ้าพนักงานตำรวจเข้าไปในบ้านทำการจับกุม นายเขียวกับพวกโดยไม่มีความหมายจับหรือหมายค้น แล้วพากันขึ้นรถเพื่อไปสถานีตำรวจ โดยร้อยตำรวจเอกมันเป็นคนขับรถออกจากซอย ร้อยตำรวจเอกมันเห็นนายม่วงซึ่งเป็นผู้ต้องหาตามหมายจับคดียาเสพติดเดินเข้ามาในซอยจึงเปิดกระถาดด้านคนขับตะโกนร้องบอกให้นายสินชาวบ้านในละแวกนั้นว่า "ช่วยจับด้วย ผู้ต้องหาตามหมายจับคดียาบ้า" นายม่วงได้ยินจึงวิ่งหลบหนีเข้าไปในซอย นายสินวิ่งไล่ตามและสามารถจับนายม่วงได้ นำตัวส่งให้แก่ร้อยตำรวจเอกมัน

ให้วินิจฉัยว่า การจับของร้อยตำรวจเอกมัน และการจับของนายสิน ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่3

ธงคำตอบ

คืนเกิดเหตุมีการเล่นการพนันกันในบ่อนอันเป็นที่โรฐาน ร้อยตำรวจเอกมันกับพวกพากันไปยังบ้านที่เกิดเหตุ โดยไม่มีความหมายจับหมายค้น เมื่อไปถึงร้อยตำรวจเอกมันได้ชุุ่มอยู่นอกบ้านแอบดู เห็นนายเขียวกับพวกกำลังเล่นการพนันไฮโลว์กันอยู่ กรณีเช่นนี้ถือว่าเป็นความผิดซึ่งเห็นกำลังกระทำ อันเป็นความผิดซึ่งหน้าตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘๐ ซึ่งกำลังกระทำลงในที่โรฐาน เมื่อขณะเกิดเหตุมีนายเขียวกับพวกรวม 5 คน กำลังเล่นการพนันไฮโลว์ ถ้าปล่อยให้เนิ่นช้าไปโดยไม่จับทันทีก็อาจจับผู้กระทำความผิดไม่ได้เลย ทั้งบรรดาพยานหลักฐานต่าง ๆ ก็อาจสูญหายหรือถูกทำลายไปหมด จึงเป็นกรณีฉุกเฉินอย่างยิ่ง ร้อยตำรวจเอกมันกับพวกจึงมีอำนาจเข้าไปในบ้านที่เกิดเหตุอันเป็นที่โรฐานในเวลากลางคืนโดยไม่ต้องมีหมายค้นตามมาตรา 96 (2) ประกอบด้วยมาตรา 92 (2) และมีอำนาจจับนายเขียวกับพวก โดยไม่ต้องมีหมายจับตามมาตรา 80 และมาตรา 81 (คำพิพากษาฎีกาที่ ๘98/2516 และ 1328/2544) การจับของร้อยตำรวจเอกมันจึงชอบด้วยกฎหมาย

ขณะขับรถออกจากซอย ร้อยตำรวจเอกมันเห็นนายม่วงซึ่งเป็นผู้ต้องหาตามหมายจับคดียาเสพติดจะจับนายม่วงตามหมายจับ ได้ขอความช่วยเหลือจากนายสินชาวบ้านในละแวกนั้น ซึ่งอยู่บริเวณใกล้เคียงให้ช่วยจับ นายสินจับนายม่วงได้โดยอาศัยอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 82 แม้ว่าร้อยตำรวจเอกมันจะจับนายม่วงในข้อหาความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษซึ่งมิใช่ความผิดตามบัญญัติท้ายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาก็ตาม ทั้งนี้เพราะเป็นการช่วยเหลือเจ้าพนักงานจัดการตามหมายจับ มิใช่เป็นการฉ้อราษฎร์บังหลวงโดยลำพัง จึงไม่อยู่ภายใต้มาตรา 79 ที่จะต้องเป็นการจับในความผิดตามบัญญัติท้ายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา การจับของนายสินจึงชอบด้วยกฎหมาย

ข้อ 7. โจทก์ฟ้องว่า จำเลยทำละเมิดบุกรุกเข้ามาขูดหน้าดินในที่ดินมีโฉนดของโจทก์ ขอให้ศาลพิพากษาขับไล่ และชดใช้ค่าเสียหาย 90,000 บาท จำเลยให้การว่า ที่ดินพิพาทไม่ใช่ของโจทก์แต่เป็นที่ดินของจำเลยครอบครองทำประโยชน์ตลอดมาจนได้รับหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.3 ก) จากเจ้าพนักงานที่ดินแล้ว โจทก์ออกโฉนดทับที่ดินของจำเลยจึงไม่มีสิทธิเหนือที่ดินพิพาท และไม่มีอำนาจฟ้อง ขอให้ยกฟ้อง

ให้วินิจฉัยว่า (ก) คดีมีประเด็นข้อพิพาทอย่างไร

(ข) ภาระการพิสูจน์ในแต่ละประเด็นตกอยู่กับฝ่ายใด

ธงคำตอบ

(ก) คดีมีประเด็นข้อพิพาท 2 ข้อ ได้แก่ 1. ที่ดินพิพาทเป็นของโจทก์หรือของจำเลย และ 2 โจทก์เสียหายเพียงใด ถึงแม้จำเลยจะมีได้ให้การปฏิเสธในเรื่องจำนวนค่าเสียหายของโจทก์ แต่เนื่องจากศาลไม่อาจพิพากษาให้ชดใช้ค่าเสียหายเกินกว่าจำนวนค่าเสียหายที่แท้จริง จึงถือเป็นกรณียกเว้นที่จะต้องกำหนดเป็นประเด็นข้อพิพาทให้ด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ในมาตรา 183 วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา 177 วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

(ข) ถึงแม้โจทก์จะได้รับประโยชน์จากข้อสันนิษฐานเบื้องต้นตามมาตรา 127 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา เพราะโฉนดที่ดินเป็นเอกสารมหาชน ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าแท้จริงและถูกต้อง ทั้งยังได้รับประโยชน์จากประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1373 ว่าที่ดินตามโฉนดที่ดินเป็นของโจทก์ แต่จำเลยก็ได้รับประโยชน์จาก ข้อสันนิษฐานทั้งสองบทนั้นเช่นกัน ทั้งสองฝ่ายจึงไม่อาจอ้างเอาประโยชน์จากข้อสันนิษฐานสองบทนั้นได้ โจทก์ซึ่งเป็นฝ่ายกล่าวอ้างจึงต้องมีภาระการพิสูจน์ทั้งสองประเด็นตามมาตรา 84/1 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (คำพิพากษาฎีกาที่ 4066/2558)

ข้อ 8. พนักงานอัยการเป็นโจทก์ฟ้องจำเลยทั้งสองว่าเป็นสมาชิกของคณะบุคคลซึ่งปกปิดวิธีดำเนินการและมีความมุ่งหมายเพื่อการอันมิชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ลงโทษฐานเป็นอั้งยี่ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 209 วรรคหนึ่ง ในการสืบพยานนอกจากโจทก์มีพยานบุคคลอื่นแล้ว โจทก์ยังมีพินัยคำตรวจเอกสารพยานสอบสวนมาเบิกความประกอบว่า คนได้สอบปากคำจำเลยที่ 1 ในฐานะพยานเบื้องต้น จำเลยที่ 1 ให้ถ้อยคำรับว่าเป็นสมาชิกขบวนการพยัคฆ์ร้ายและมีส่วนร่วมในการก่อเหตุร้ายโดยได้รับคำสั่งจากจำเลยที่ 2 ให้ดูความเคลื่อนไหวของเจ้าหน้าที่และรายงานให้จำเลยที่ 2 ทราบและยังได้เบิกความรับรองบันทึกคำให้การในชั้นจับกุมของจำเลยที่ 2 ที่พาดพิงถึงจำเลยที่ 1 ว่ามีส่วนร่วมในการก่อเหตุร้ายดังกล่าวด้วย

จำเลยทั้งสองโต้แย้งคัดค้านว่า พินัยคำตรวจเอกสารพยานสอบถามปากคำจำเลยที่ 1 โดยมีได้แจ้งสิทธิใด ๆ ให้ทราบก่อนบันทึกคำให้การที่ได้จากการสอบถามปากคำดังกล่าว จึงรับฟังเป็นพยานหลักฐานพิสูจน์ความผิดของจำเลยที่ 1 ไม่ได้ ส่วนบันทึกคำให้การในชั้นจับกุมของจำเลยที่ 2 เป็นถ้อยคำรับสารภาพในชั้นจับกุมและเป็นพยานบอกเล่า จึงรับฟังไม่ได้เช่นกัน

ให้วินิจฉัยว่า ข้อโต้แย้งคัดค้านของจำเลยทั้งสองฟังขึ้นหรือไม่

ธงคำตอบ

กรณีแรก การที่จำเลยที่ 1 ให้ปากคำต่อพนักงานสอบสวนในฐานะพยาน มิใช่คำให้การของผู้ถูกจับที่ไว้ต่อเจ้าพนักงานผู้จับเพราะขณะนั้นจำเลยที่ 1 ยังไม่ได้ถูกจับกุม กรณี ไม่อยู่ในบังคับตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 84 วรรคสี่ คำรับและถ้อยคำอื่นของจำเลยที่ 1 จึงไม่ต้องห้ามรับฟังตามบทบัญญัติดังกล่าว ทั้งการสอบถามปากคำจำเลยที่ 1 โดยพนักงานสอบสวนก็เป็นการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่โดยชอบ เพราะขณะนั้นยังไม่มีเหตุเพียงพอที่จะดำเนินการขอหมายจับจำเลยที่ 1 เนื่องจากไม่ว่าผู้ใดเป็นคนร้าย การสอบถามปากคำจำเลยที่ 1 จึงเป็นเพียงการสอบถามเบื้องต้นในชั้นสืบสวนเท่านั้น พนักงานสอบสวนไม่จำเป็นต้องแจ้งสิทธิใด ๆ ให้จำเลยที่ 1 ทราบก่อน บันทึกคำให้การของจำเลยที่ 1 ในฐานะพยานจึงเป็นพยานหลักฐานที่เกิดขึ้นและได้มาโดยชอบ ไม่ต้องห้ามรับฟังตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 226 และมาตรา 226/1 (เทียบคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3214/2560)

กรณีหลัง ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 84 วรรคสี่ บัญญัติเพื่อมุ่งประสงค์ที่จะห้ามมิให้นำคำรับสารภาพในชั้นจับกุมของจำเลยที่ 2 มารับฟังเพื่อพิสูจน์ความผิดของจำเลยที่ 2 เท่านั้น แต่คำให้การหรือถ้อยคำในชั้นจับกุมของจำเลยที่ 2 ในส่วนที่พาดพิงถึงจำเลยที่ 1 ว่าร่วมในการก่อเหตุร้ายเป็นคำชัดทอดว่าบุคคลอื่นเป็นผู้กระทำความผิดมิใช่คำรับสารภาพของจำเลยที่ 2 แต่เป็นถ้อยคำอื่นจึงไม่ต้องห้ามรับฟังเป็นพยานหลักฐานพิสูจน์ความผิดของจำเลยที่ 2 ตามบทบัญญัติดังกล่าว ทั้งรับฟังเป็นพยานหลักฐานพิสูจน์ความผิดของจำเลยที่ 1 ได้ด้วยเนื่องจากไม่มีกฎหมายห้ามรับฟังพยานชัดทอด และถึงแม้ถ้อยคำดังกล่าวเป็นพยานบอกเล่า เมื่อไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ 2 ได้รับประโยชน์จากการชัดทอดถึงจำเลยที่ 1 ความสภาพ ลักษณะ แหล่งที่มา และข้อเท็จจริงแวดล้อม นำเชื่อว่า จะพิสูจน์ความจริงได้จึงสามารถรับฟังพยานหลักฐานดังกล่าวประกอบพยานหลักฐานอื่นของโจทก์ได้ตามมาตรา 226/3 วรรคสอง และมาตรา 227/1 (เทียบคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 13199/2557)

ข้อโต้แย้งคัดค้านของจำเลยทั้งสองฟังไม่ขึ้น

ข้อ ๑. นายสินถูกนายทรัพย์หลอกลวงให้โอนเงินจำนวน 5,000,000 บาท ให้นายทรัพย์เพื่อเป็นการชำระค่าสินค้าประเภทหน้ากากอนามัย แต่ปรากฏว่านายสินไม่ได้รับสินค้าดังกล่าวจากนายทรัพย์ นายสินจึงแต่งตั้งให้นายมีเป็นทนายความในการยื่นฟ้องนายทรัพย์เป็นจำเลยต่อศาล ในข้อหาละเมิด เรียกค่าเสียหายเป็นเงินจำนวน 5,000,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงิน 5,000,000 บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้นโดยจำนวน 100,000 บาท และค่าขึ้นศาลในขนาดอีกจำนวน 100 บาท รวมเป็นเงินจำนวน 100,100 บาท

นายสินซึ่งถูกหลอกลวงจนไม่มีทรัพย์สินคือเงินสด นอกเหนือจากที่ดินโฉนดเลขที่ 123 ตำบลบางซื่อ จังหวัดกรุงเทพมหานคร เนื้อที่ 50 ตารางวา ที่จดทะเบียนจำนองไว้กับธนาคารในวงเงิน 5,000,000 บาท ซึ่งได้โอนเงินไปให้นายทรัพย์แล้วจำนวน 5,000,000 บาท ทั้งนี้ ในปัจจุบันเกิดสถานการณ์โรคระบาดคือโรคโควิด-19 ซึ่งส่งผลกระทบต่อการค้าเนินธุรกิจของนายสินเป็นอย่างมาก

ในการฟ้องคดีดังกล่าว นายสินซึ่งเป็นโจทก์ไม่มีเงินเสียค่าธรรมเนียมศาลในการยื่นฟ้องคดีกับนายทรัพย์ หากท่านเป็นทนายมีให้ท่านร่างคำร้องขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลให้แก่นายสิน (ให้ร่างแค่ใจความในคำร้องเท่านั้น)

ธงคำตอบ

คดีนี้โจทก์ได้ยื่นฟ้องจำเลยต่อศาลในวันนี้

โจทก์ขอประทานกราบเรียนต่อศาลที่เคารพว่า เนื่องจากโจทก์เป็นบุคคลยากจนไม่สามารถเสียค่าธรรมเนียมศาลในศาลชั้นต้นได้ โจทก์ดำเนินธุรกิจมีรายได้ไม่มากนัก อีกทั้ง โจทก์ได้นำที่ดินซึ่งเป็นทรัพย์สินเพียงอย่างเดียวของโจทก์ไปจดจำนองเพื่อนำเงินมาชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ไปหมดแล้ว ประกอบกับเกิดสถานการณ์โรคระบาด โควิด-19 ซึ่งส่งผลกระทบต่อการค้าเนินธุรกิจเป็นอย่างมาก โจทก์ไม่สามารถที่จะกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินและยืมเงินจากบุคคลใดได้ จึงทำให้โจทก์ขาดสภาพคล่องทางการเงินและไม่มีทรัพย์สินพอที่จะเสียค่าธรรมเนียมศาลและเสียค่าขึ้นศาลทั้งหมดได้ ประกอบกับคดีนี้ฟ้องของโจทก์มีเหตุผลอันสมควร และมีทางชนะคดีได้ในที่สุด

ด้วยเหตุดังกล่าว โจทก์มีความประสงค์ที่จะขออนุญาตฟ้องคดีโดยได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลในศาลชั้นต้นทั้งหมด ซึ่งหากโจทก์ไม่ได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล โจทก์จะได้รับความเดือดร้อนเกินสมควร เมื่อพิจารณาถึงสถานะของโจทก์ ขอศาลได้โปรดได้สวนคำร้องฉบับนี้ และมีคำสั่งอนุญาตตามคำร้องขอ เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม

ขอศาลได้โปรดอนุญาต

ข้อ 10.

ส่วนที่ 1 จงแปลคำต่อไปนี้เป็นภาษาไทย

1. Statute
2. Pleadings
3. Right to an appeal
4. Bill of Exchange

ส่วนที่ 2 จงแปลประโยคต่อไปนี้เป็นภาษาไทย

1. A bill does not become law until it is passed by the legislature.
2. In factual disputes, the evidence on which a case can succeed, or fail may be the testimony.
3. The defendant's property was forfeited because he committed a crime.
4. A contract is an agreement between two or more persons intended to create legal relation between them.

ส่วนที่ 3 ให้อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามโดยเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

Seller shall not be liable for any delays or failures in performance resulting from acts of God, terrorist acts, labor dispute, war, or civil unrest.

What situation shall the Seller be held liable under this clause?

a) Flood	b) Earthquake
c) Electrical failure	d) Political protest

งคำตอบ

ส่วนที่ 1

1. คำว่ากฎหมาย
2. คำคู่ความ
3. สิทธิในการอุทธรณ์ / สิทธิที่จะอุทธรณ์
4. ตั๋วแลกเงิน

ส่วนที่ 2

1. ร่างกฎหมายจะยังไม่มีสภาพเป็นกฎหมายจนกว่าจะได้รับความเห็นชอบโดยฝ่ายนิติบัญญัติ
2. ในข้อพิพาทที่เป็นปัญหาข้อเท็จจริงนั้นพยานหลักฐานที่จะส่งผลกระทบต่อฐานะหรือแพ้อาจเป็นคำเบิกความ
3. ทรัพย์สินของจำเลยถูกริบเนื่องจากจำเลยกระทำความผิดอาญา
4. สัญญาคือข้อตกลงระหว่างบุคคลสองคนหรือมากกว่านั้นซึ่งประสงค์จะก่อให้เกิดนิติสัมพันธ์ระหว่างกัน

ส่วนที่ 2

- c) Electrical failure